

FREDENSBORG
KOMMUNE

GRÆSTEDGÅRD

FREDENSBORG KOMMUNE

CENTER FOR SKOLE OG DAGTILBUD

FAGLIG DIALOGGUIDE VED TILSYNSBESØG

I DAGTILBUD 0-5 ÅR

2019

Observationsskema

Dagtilbud: Græstedgård

Observation: Mandag den 4. november 2019, formiddag

Tilsynssamtale: Den 11. november 2019

Tilstede: Tina Nielsen, daglig leder, Kamilla Frost, faglig fyrtårn, pædagog og MED-repræsentant

Pædagogisk konsulent: Lotte Mosbæk

<p>Hvilke lærings-situationer, aktiviteter og leg iagttager konsulent i institutionen under tilsynet?</p>	<p><u>Blåbær-stuen</u></p> <p>Her er de lige blevet færdige med at spise formiddags-mad. En voksen har sat sig ned på tæppet i hjørnet med 5 børn. Der bygges med "magneter". Den voksne udvider legen, ved at inddrage en bil der kan være inde i det de har bygget, og som nu er blevet til en garage. Her er en god og nærværende dialog. Flere gange inddrager hun begreber fra Sproggavens temabog om Guldlok. "Skal vi parkere bilen i den store garage nu?" "Så sætte jeg en bil over i den mellemste garage".</p> <p>Her er en rigtig rolig stemning og der samtales meget med børnene. Her er hyggeligt og ryddeligt, med gode legeting, der er "indbydende" og hensigtsmæssigt placeret.</p> <p>På stuen er det tydeligt, at der arbejdes med Guldlok. Her er en del bøger. De er placeret nede i børnehøjde. Det er også tydeligt, at der arbejdes med "Min læringshistorie", hvor der er mange post its på opslagene. Ved pulten er der opslag om rutinerne på Blåbærstuen. De indeholder mange gode overvejelser. Dertil kommer effekten af, at det er tydeligt for alle, når det er hængt op. Tillige er der et skema med "rutinernes plan B", i tilfælde af sygdom o. lign.</p>
<p>Hvordan er det pædagogiske læringsmiljø tilrettelagt, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger?</p>	<p><u>Hindbærstuen</u></p> <p>Hindbærstuen er på legepladsen. Deres grupperum har mange gode lege- og læringsmiljøer. Her er mange gode opslag med opmærksomheds-punkter til de voksne, f.eks. "Husk 5 turtagninger" og "Ord vi er optagede af".</p> <p><u>Kirsebærstuen</u></p> <p>Her er en voksen i garderoben med de fem børn, der skal på legepladsen. Der er meget dialog med børnene. Børnene får hjælp til det nødvendige, men også lejlighed til at øve sig. Den voksne er meget anerkendende i sin tone og "ser og roser" børnene for deres forsøg med tøjet. Hun kommenterer også et par gange, at nu mangler X og X kun lige at få støvler på, så er vi alle færdige til at komme ud. Det er en fin måde at orientere de andre børn, der allerede er færdige på.</p> <p>Inde på stuen er en voksen med de mindste børn, der ikke skal med ud på legepladsen. De er alle placeret i deres højstole ved bordet, og har hver deres hammerbræt. Her hamres på livet løs ☺. Et mindre barn har lidt svært ved det.</p>

Det ses af den voksne, der finder et puslespil til ham i stedet. Børnene bliver set af den voksne, og får hjælp, når de har brug for det, men desværre tales der ikke så meget med børnene.

En anden voksen er ved at skifte et barn der skal ud og sove. Med på badeværelset har hun også et andet barn, der har været syg og lige er kommet tilbage i vuggestuen. Det barn er meget ked af det. Hvordan påvirker det barnet, der skal ud og sove? Kunne man gøre noget andet?

(Da barnet er ked af det over længere tid, beslutter den voksne, der i øvrigt har været meget omsorgsfuld overfor barnet hele vejen igennem, at kontakte forældrene, så barnet kan blive hentet)

Stuen er meget hyggelig og med relevante legeting. Her er det også tydeligt at der arbejdes med "Min lærings-historie" og Guldlok. Bl.a. er der lavet tre senge af papkasser. De er redt op med sengetøj og bamserne er puttet.

Legepladsen

De voksne er fordelt og i gang med lege med børnene. Bl.a. er der en "trafik-leg" i gang, hvor den voksne styrer trafikken og tjekker kørekort. Der er meget dialog, når de små trafikanter stoppes. "Må jeg lige se dit kørekort?" "Hvor er du på vej hen?" "Hvad skal du lave der?" "Er det et sjovt sted - fortæl lidt om det" osv.

En anden voksen er i gang i sandkassen, hvor der bl.a. laves, pyntes og sælges kager. Den voksne taler meget med børnene om hvilke kager, de skal lave, hvad der skal bruges m.m. Hun er også opmærksom på at tælle de sten og blade, der pyntes med. Hun har fokus på at differentiere sværhedsgraden, efter hvilke børn hun er sammen med. Med de mindre børn tæller hun 1,2,3,4sten. Med de lidt ældre tælles 10,20,30,40... sten.

Da jeg lidt senere kommer tilbage til sandkassen og spørger, om jeg kan købe en af de kager, jeg havde set før, er det tydeligt, at børnene vil have deres leg for sig selv, og jeg får svaret, at der altså er udsolgt! ☺

De voksne på legepladsen er meget opmærksomme på børnene, og da der opleves et par grædende børn, er de voksne hurtigt hos dem, og de tages nærmest bare i hånden og kommer med den voksne, og lidt efter er de igen "masseret" ind i et lege-fællesskab.

Tilgangen hos de voksne er meget legende.

Hvordan oplever konsulentens atmosfæren og stemningen i institutionen generelt?
(Konkrete eksempler)

Stemningen i institutionen er rolig og hyggelig. Her er aktivitet og nærværende voksne i tæt kontakt, leg og dialog med børnene. Selvom det er en "møde-dag" og derfor færre voksne til børnene, er der aktiviteter og leg. Det er tydeligt, at de voksne har faste rutiner og en "kendt" organisering, der gør det nemt at være både voksen og barn i Græstedgård.

Faglig dialogguide

1. Læreplanstema: Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de to pædagogiske mål samt supplerende spørgsmål for læreplanstemaet *alsidig personlig udvikling*

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet *Alsidig personlig udvikling* skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to brede pædagogiske mål er beskrevet nedenfor og suppleret med uddybende spørgsmål.

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.

- Hvordan understøtter det pædagogiske personale, at barnet får tillid til egne potentialer?
- Hvordan guider det pædagogiske personale barnet i at håndtere svære følelser?

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

- Hvordan viser det pædagogiske personale interesse og omsorg for barnet?
- Hvordan understøtter det pædagogiske personale de børn der ikke er deltagende i fællesskabet?
- Hvordan kan man iagttage at der er balance mellem voksen- og børneinitierede aktiviteter?

Alsidig personlig udvikling, fortsat

Pointer fra den faglige dialog:

På Græstedgård arbejdes der med "Min læringshistorie", hvor primært to læreplanstemaer er i fokus pr. gang. Der arbejdes med de to temaer i cirka 4 måneder. Temaerne "alsidig personlig udvikling" og "sprog og kommunikation" er altid med.

Der planlægges ud fra fokus-børn og ud fra "min læringshistorie", hvor der evalueres på læringspotentialer. (Alle børnene er på skift fokus-børn) De voksne har fortalt børnene om hvordan de har prioriteret deres lærings-potentialer, så det også er tydeligt for børnene selv. Det er rigtig interessant, at børnene bliver med-ansvarlige i læringen og at de kan inddrages og have indflydelse på læringssituationerne. Herved kan de få fokus på/bidrage til egen læring og livs-duelighed. De voksne fortæller, at børnene er meget optaget af at sætte "lærings-lapper" på "Min læringshistorie". Herved kan de også selv følge progressionen i deres læring. Børnene har desuden "lærings-lapper" med hjemmefra. De voksne er meget opmærksomme på, sammen med børnene at skelne mellem "hvad jeg kan" og "hvad jeg øver mig på".

De voksne har øje for at børnene skal øve sig i at turde. Bl.a. i at have de forskellige roller i Guldlok og de tre bjørne. Her er opmærksomheden igen meget rettet mod progressionen, det gælder også de små skridt.

Generelt er der stor opmærksomhed på, hvad der kan laves sammen med børnene og hvordan de kan inddrages, så de er med til at påvirke deres egen læring og deres personlige udvikling.

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler fra dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Behov for ny/ændret praksis	
Tilpasning af praksis	
Eksemplarisk praksis	De meget nærværende voksne, der har øje for børnenes læringspotentiale er understøttende for barnets udvikling af tillid til egne evner, kompetencer og gå-på-mod.

2. Læreplanstema: Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de to pædagogiske mål samt supplerende spørgsmål for læreplanstemaet *Social udvikling*

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet *Social udvikling* skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to brede pædagogiske mål er beskrevet nedenfor og suppleret med uddybende spørgsmål.

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

- Hvordan er det pædagogiske læringsmiljø organiseret så det pædagogiske personale er i stand til at opfange og imødekomme alle børn, når de har brug for trøst og omsorg?
- Hvordan ses at det pædagogiske personale er imødekommende og lydhør overfor børnene?
- Hvordan understøtter det pædagogiske personale relationen mellem børnene?
- Hvordan sikrer I, at alle børn er en del af et børnefællesskab?

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

- På hvilken måde er det pædagogiske personale til rådighed og tilbyder sin hjælp når barnet er usikker, bange eller ked af det?
- Hvordan er personalets sprog og handling tilpasset barnets udtryk, og viser personalets handling overfor barnet, at barnets perspektiv er forstået?
- På hvilken måde er personalets engagement og opmærksomhed rettet mod børnene snarere end mod kollegaerne?
- Taler personalet med børnene om deres oplevelser og ideer, og hvordan bærer samværet præg af interesse for børnene?
- Hvordan sikrer I at børn i udsatte positioner oplever sig som en betydningsfuld del af fællesskabet?

Social udvikling, fortsat

Pointer fra den faglige dialog:

Da der arbejdes med "fokus-børn", er børnenes sociale udvikling helt automatisk i søgelyset.

Det er vigtigt for de voksne på Græstedgård, at alle børn er en del af et fællesskab. Det sikres bl.a. ved at være i mindre grupper, så der er meget plads til at iagttage børnene, deres interesser, deres mestrings-strategier m.m. Derved kan de voksne hjælpe dem til at komme ind i gode lege-relationer. Der er stor åbenhed overfor at lave om på tingene og på at eksperimentere, så det er muligt at prioritere fællesskaberne – både de små og de store fællesskaber.

De voksne er altid nysgerrige på "Hvem matcher det her barn med?" Samtidig er der nysgerrighed overfor, hvad barnet har brug for lige nu, for at fungere godt i fællesskabet? Måske flyttes der også rundt på de voksne, for at imødekomme børnenes behov. Spørgsmålet om hvilke læringsmiljøer der skal etableres for at sikre alles sociale udvikling, stilles også tit. De voksne er meget åbne overfor at sige højt, hvis der er noget der ikke fungerer og så få sparring på det fra kollegaerne. Alle er åbne overfor at eksperimentere med nye metoder. Det gælder også ting der betyder, at de voksne skal "lave sig om". Der er generelt et stort fokus på, at det er læringsmiljøet der skal justeres, så børnenes tilgodeses.

Der arbejdes meget med at børnene lærer at acceptere hinanden og hinandens forskelligheder.

De voksne sørger for at være meget tilgængelige, når børnene har brug for trøst og omsorg – dette sikres bl.a. ved at de voksne har en meget tydeligt voksenstruktur, og at alle kender deres roller og funktioner.

For at understøtte den sociale udvikling, arbejdes der også med "fri for mobberi"

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Behov for ny/ændret praksis	
Tilpasning af praksis	
Eksemplarisk praksis	Det pædagogiske læringsmiljø på Græstedgård understøtter børnenes udvikling af empati, og der skabes gode muligheder for at børnene kan gøre sig erfaringer med relationer og sociale fællesskaber.

3. Læreplanstema: Kommunikation og sprog

Børns *kommunikation og sprog* tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og deltagerkredsen har en faglig dialog om de pædagogiske mål for læreplanstemaet *kommunikation og sprog*

Pædagogiske mål for læreplanstemaet *Kommunikation og sprog* skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to brede pædagogiske mål er beskrevet nedenfor og suppleret med uddybende spørgsmål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

- Hvordan sætter det pædagogiske personale ord på egne handlinger og intentioner?
- På hvilken måde sætter det pædagogiske personale ord på barnets intentioner, følelser og handlinger?
- Hvordan understøtter det pædagogiske personale børnenes sproglige udvikling i hverdagens rutiner?

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

- Hvordan giver det pædagogiske læringsmiljø alle børn, herunder også børn i udsatte positioner, erfaringer med at kommunikere med de voksne og børnene i gruppen?
- Hvilke pædagogiske overvejelser er der i forbindelse med arbejdet med sproggaven, og hvad er næste skridt?

Kommunikation og sprog, fortsat

Pointer fra den faglige dialog:

Sproget er meget i fokus i huset. Til at understøtte dette fokus er der nudging-opslag, så alle kan hjælpe hinanden med at rette fokus. De voksne er meget opmærksomme på, at de er rollemodeller for børnene og på at stille sig undrende, bl.a. at have opmærksomheden på ikke at sige STOP, men i stedet sige "Hov, hvad sker der her?" Hvad gør vi nu? Herved kan der sættes ord på barnets følelser og intentioner, så barnet mødes og bliver inviteret til at fortælle om rigtig eller forkert gættet, og får sig øvet i så at beskrive

Der sættes ord på aktiviteter, ting og overvejelser. Børnene inddrages også i denne sprogliggørelse. Der er fokus på de enkelte børns nærmeste zone for udvikling. Her er hele tiden fokus på, hvordan alle kan udvikle deres sprog og kommunikative strategier. Hvad skal "fyldes på" hvilke børn? Det var også tydeligt i observationen hvor der tælles 1,2,3 med de mindste og 10, 20, 30 med de ældre.

Sprogvurderingerne anvendes meget aktivt i huset og der laves opfølgninger hver 3. måned.

Selvom der er en meget struktureret dagligdag i Græstedgård, er der åbenhed overfor at skubbe tingene, hvis der er gang i en god leg eller en god og nærværende dialog.

I forhold til Sproggaven er det besluttet, at der fremover arbejdes med de enkelte bog-titler i længere tid, så der er mere tid til fordybelse og "udvidelse". Bl.a. ses stor nytte i også at inddrage andre bøger, der kan understøtte bogens emner

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Behov for ny/ændret praksis	
Tilpasning af praksis	
Eksemplarisk praksis	De voksnes store fokus på at understøtte børnenes sproglige og kommunikative strategier, er medvirkende til at børnene kan forstå sig selv og deres omgivelser. At rutinerne også er blevet pædagogiske læringssituationer er yderligere med til at understøtte læreplanstemaet "sprog og kommunikation".

4. Læreplanstema: Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden samt følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Læringsmiljøet i dagtilbuddet skal give alle børn, herunder de børn, som har begrænsede erfaringer med krop, sanser og bevægelse, mulighed for at deltage i fællesskaber, aktiviteter og leg, og det pædagogiske personale skal motivere børn til at bevæge sig ved at vise glæde ved bevægelse og kropslig udfoldelse.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de pædagogiske mål for læreplanstemaet *krop, sanser og bevægelse*.

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet *Krop, sanser og bevægelse* skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og de to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to brede pædagogiske mål er beskrevet nedenfor og suppleret med uddybende spørgsmål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.

- I hvilken grad inviterer det pædagogiske læringsmiljø til forskellige udfoldelsesmuligheder?
- Hvordan understøtter det pædagogiske personale at barnet erfarer glæde ved bevægelse, kreativitet og leg, herunder også børn i udsatte positioner?

Krop, sanser og bevægelse, fortsat

Pointer fra den faglige dialog:

Kroppen bruges generelt meget i Græstedgård – også Uderummet bruges meget til kropslige udfoldelse. Det værende både spontant, men også i fordybelsestemaerne.

På Karsemosegårds fodboldanlæg spiller de stik-bold, fodbold, arrangerer større fangelege m.m.

Her har været lavet hjerte-løb for de yngre (rundt om Græstedgård) mens de andre var til fælles-løb med områdets andre institutioner.

Det opleves, at børnene selv er gode til at mærke, hvornår de også har brug for ro. Det understøtter de voksne og forsøger at hjælpe børnene med det, bl.a. ved at sørge for, at der også planlægges rolige aktiviteter.

Der er stor opmærksomhed på hvilke børn, der har brug for hvilke roller i de kropslige aktiviteter for at få en succes-oplevelse. Her er også fokus på, hvordan børnene gøres interessante for de andre.

Her er arbejdet meget med mad, smags-lege og at være madmodig, og lignende emner, hvor sanserne er en vigtig del. I øvrigt plantes og plukkes der krydderurter m.m.

Når der arbejdes med kroppen og sundhed, er der øje for sammenhæng mellem fysisk og psykisk trivsel.

Der er desuden arbejdet meget bevidst med hvordan man får den bedste legeplads-kultur.

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Behov for ny/ændret praksis	
Tilpasning af praksis	
Eksemplarisk praksis	Det pædagogiske læringsmiljø på Græstedgård giver børnene mulighed for at være i lege og aktiviteter, der motiverer dem til at udfolde sig fysisk. Det giver dem mange forskellige typer erfaringer med og glæde ved bevægelse, leg og kropslig aktivitet.

5. Læreplanstema: Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension. Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også et grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Det pædagogiske personale skal via en legende tilgang introducere børn for natur, udeliv og science.

Læringsmiljøet skal tage afsæt i mulig læring og inddrage børnene som aktive medskabere af egen læring ved at stille åbne, nysgerrige spørgsmål til børnenes forståelse af sammenhænge i naturen og deres omverden.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de pædagogiske mål for læreplanstemaet *natur, udeliv og science*.

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet *Natur, udeliv og science* skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to brede pædagogiske mål er beskrevet nedenfor og suppleret med uddybende spørgsmål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.

- Hvordan understøtter det pædagogiske personale barnets kendskab og interesse for naturen?

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

- Hvordan anvender det pædagogiske personale natur-materialer fra legepladsen og udflugter til at foretage egne undersøgelser?

Pointer fra den faglige dialog:

Det tilstræbes at være så meget som muligt ude i perioden april til november. I øjeblikket leges der meget med de nedfaldne blade. Kastanjetræerne og kastanjerne bruges også meget. I forbindelse med arbejdet med Sproggavens bog om Guldlok, er bjørnenes hule blevet bygget. I det grønne værksted har der også været både kort og længerevarende forløb om natur, udeliv og science.

Bålpladsen betragtes også som et pædagogisk læringsmiljø, hvor der eksperimenteres meget med hvilken mad man kan lave, hvordan man holder gang i ilden m.m.

De voksne er generelt meget opmærksomme på at give børnene forståelse for naturen og på at være nysgerrige sammen med dem.

Der arbejdes ikke specifikt med science, men det inddrages naturligt i de forskellige temaer. Bl.a. i forbindelse med Sproggavens bog om Den grimme ælling puttede de æg i cola, og børnene kunne iagttage, hvad cola kan gøre ved æggeskallen.

Da de arbejdede med De tre Bukkebruse i badeland, lavede de en del eksperimenter med vand.

Området har i øvrigt kort til Zoologisk have, hvilket har givet børnene gode oplevelser og indsigter.

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Behov for ny/ændret praksis	
Tilpasning af praksis	
Eksemplarisk praksis	Læringsmiljøet i Græstedgård er tilrettelagt, så det tager udgangspunkt i at børn skal være aktive medskabere ved at stille undrende og nysgerrige spørgsmål, hvilket kan føre til eksperimenter, lege og aktiviteter. De voksnes legende og nysgerrige tilgang er med til at understøtte læreplanstemaets indhold.

6. Læreplanstema: Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Den pædagogiske konsulent præsenterer sine observationer og på baggrund af disse har deltagerkredsen en faglig dialog om de pædagogiske mål for læreplanstemaet *kultur, æstetik og fællesskab*

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet *Kultur, æstetik og fællesskab* skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to brede pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to brede pædagogiske mål er beskrevet nedenfor og suppleret med uddybende spørgsmål:

- 1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.**
 - Hvordan præsenterer det pædagogiske personale barnet for forskellige kulturer i relation til lokalsamfundet?
- 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.**
 - Hvordan introducerer det pædagogiske personale børnene, herunder også børn i udsatte positioner for en bred vifte af kunstarter og udtryksformer?

Kultur, æstetik og fællesskab, fortsat

Pointer fra den faglige dialog:

Meget er allerede nævnt under de tidligere temaer.

Derudover går de også på besøg hos hinanden og ser forskellige måder at bo på.

Kendskab til forskellige kulturelle fællesskaber er en naturlig del af hverdagen, da der er mange forskellige nationaliteter/kulturer repræsenteret på Græstedgård. Bl.a. ved måltidet er der meget læring om mad, religion, kultur m.m.

I institutionen er der cirka 20 forskellige sprog præsenteret. De voksne taler med børnene om hvilke sprog de kan tale, om hvordan det lyder, hvordan man siger hvilke ord på hvilke sprog osv.

De finder f.eks. også sange på de forskellige sprog, der er repræsenteret i institutionen.

Her markeres mange højtider og traditioner. Bl.a. afholdes Lucia-optog og der er stor åbenhed overfor forskellige traditioner. Måske skal der holdes Halloween næste år, da det er tydeligt for de voksne, at det er begyndt at fylder meget hos børnene.

Køkkenet serverer mad og laver forskellige rette fra hele verden, hvilket også er en oplagt mulighed for at

Da de arbejdede med Sproggavens bog om "Mis med de blå øjne", lavede de flag fra hele verden, hvilket optog børnene meget.

På Græstedgård er det vigtigt for de voksne, at børnene får mulighed for at møde forskellige materialer og udtryksformer, så de oplever at være kreative.

De voksne stiller det meget interessante spørgsmål om hvordan æstetik skal betragtes? Er det børnenes æstetiske sans eller er det de voksnes? Og hvad er forskellen?

Der tages udgangspunkt i ovenstående eksempler i dialogen for at drøfte og vurdere institutionens praksis inden for læreplanstemaet. Der gives anbefalinger til det videre arbejde. Hvilken kategori institutionen placeres i, vurderes endeligt af konsulenten efter tilsynsbesøget.

Behov for ny/ændret praksis	
Tilpasning af praksis	
Eksemplarisk praksis	I det pædagogiske læringsmiljø oplever børnene forskellige former for fællesskaber, hvilket giver dem mulighed for at forstå egen og andres kulturelle baggrunde, traditioner og værdier. De voksne indgår aktivt i processerne og stimulerer børnenes kreativitet og nysgerrighed.

7. Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

- Hvordan er der arbejdet med børnemiljøet i et børneperspektiv, og med børns oplevelser af børnemiljøet? (Kom med centrale og konkrete eksempler)

Pointer fra den faglige dialog:

Tidligere blev der arbejdet med mere fastlåsthed i læringsmiljøerne, men nu er der mere åbenhed overfor at følge børnenes perspektiv.

Børnene har mulighed for selv at vælge til og fra i aktiviteter. Dette gøres bl.a. via de opsatte fotos med aktiviteter, som børnene så kan vælge sig på. De voksne forsøger at nudge børnene meget i forhold til at vælge aktiviteter, der kan understøtte deres læring eller deres position i fællesskabet.

Når der skal planlægges større temaer, holdes der møder med børnenes deltagelse. Her får børnene mulighed for at byde ind med deres ideer og perspektiver. Det giver også børnene mulighed for at føle ejerskab.

De voksne er meget opmærksomme på at skelne mellem børns perspektiver og børneperspektiver. Hvad er hvad og hvordan arbejdes der med det?

8. Samarbejde med forældre om børns læring

Dagtilbuddet skal have fokus på hvordan dagtilbud og forældre kan samarbejde om barnets og børnegruppens trivsel og læring på tværs af dagtilbud og hjem.

- Hvordan bidrager I til et samarbejde med forældrene som understøtter barnets trivsel og udvikling? (Kom med konkrete eksempler)

Pointer fra den faglige dialog:

"Min læringshistorie" er en central del af samarbejdet i forhold til trivsel og læring.

Den daglige kontakt prioriteres højt, også selvom man er udfordret på sproget. Medarbejderne opfordrer forældrene til altid at kontakte dem, hvis der er noget de undrer sig over eller noget de gerne vil orientere om.

Det opleves, at forældrene er i tæt kontakt med medarbejderne, og dialogen starter altid her. Først

herefter tages kontakt til den daglige leder, hvis det er nødvendigt.

Der er stor opmærksomhed på forskellen på, om der kommunikeres til forældrene at "I mangler skifte-tøj i kurven" eller "Nu har vi brugt det sidste skifte-tøj i kurven".

Der arbejdes meget med at opbygge tillid til forældrene, bl.a. ved at spørge dem, hvordan de gør tingene, så det evt. kan inspirere medarbejderne.

Der afholdes forældre-spise aftener, som der er stor tilslutning til, og som også er med til at styrke fællesskabet i forældregruppen.

9. Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen

Dagtilbuddet skal tilrettelægge et pædagogisk læringsmiljø for de ældste børn i børnehaven, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen, og som dermed understøtter, at de kommende skolebørn er bedst muligt forberedt på at begynde i skole.

- Hvordan tilrettelægger I et pædagogisk læringsmiljø der skaber sammenhæng til børnehaveklassen?
- Hvordan inddrager og samarbejder I med forældre og skole/SFO om dette?

Pointer fra den faglige dialog:

Der er tidligere arbejdet med bro-bygning til SFO'en, men det er uklart, hvordan det samarbejde bliver fremover.

Når institutionen inviteres på skolen og på SFO'en prioriteres det højt at samarbejde og deltage.

På Græstedgård er de meget opmærksomme på at understøtter børnene i de kompetencer, de har brug for i skolen. Det gælder både sprogligt, socialt m.m.

Der arbejdes med filur-materiale bl.a. om hvem er jeg?

Skriftligt arbejder de med at skrive eget navn. De har også aktiviteter hvor børnene laver historier med børneskrivning, og hvor de voksne så skriver fortællingen med voksen-skrivning.

Der øves selvhjulpenhed, selvstændighed, samarbejde og at turde noget. De voksne betragter det også som vigtigt, at børnene lærer hvor og hvordan, man kan hente hjælp, og hvornår det er ok henholdsvis nødvendigt at hente hjælp samt hvordan og hvornår siger man fra.

At kunne vente på tur er også et område, der er opmærksomhed på at hjælpe børnene med at lære. Der er også øvet meget med at mærke efter hvilket vejr man skal have på udenfor, i hvilket slags vejr.

I Græstedgård får "de store" lov til at være "lidt større" og får nogle fordele og privileger.

10. Etablering af en evalueringskultur i dagtilbuddet

Det pædagogiske personale og ledelsen skal løbende forholde sig reflektivt til hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

- Hvad gør I for at sikre en systematisk og løbende evaluering der bidrager til udviklende feedback?
- Hvordan sikrer I, at viden fra evalueringen anvendes til at justere det pædagogiske læringsmiljø?

Pointer fra den faglige dialog:

Der arbejdes med evaluering på p-møder. Det er et fast punkt, der altid prioriteres højt. De aftalte mål er hængt op, og det at de er synlige, gør en forskel i fokus i løbet af hverdagen. Det er bl.a. medvirkende til, at der løbende evalueres i dagligdagen og at denne evaluering "hurtigt" kan anvendes til at justere det pædagogiske læringsmiljø.

Planlægning og evaluering prioriteres generelt højt i huset og der sørges for at skabe tid og mulighed for det.

Den daglige leder bruges meget til sparring og til at hjælpe i evaluerings-processer. På sigt vil de gerne kunne tage på observations- og evalueringsbesøg i hinandens grupper.

På Græstedgård sparreres og evalueres der i øvrigt også på de voksnes læringsmål, hvilket også er med til at løfte den pædagogiske kvalitet.

11. Opsamling, samlet vurdering og fremadrettet fokus

Opfølgning fra sidste tilsyn. Eksempler på hvordan der er arbejdet med det.

- Der er arbejdet med det sproglige i forhold til forældrene. Fremover vil man gerne lave fotos til opstarts-samtaler, så det er lettere at forklare hvad og hvordan en dansk daginstitution er. Der er også et ønske om, at få lavet nogle billeder, hvor forældrene kan skrive på deres sprog. Herved vil børnene få mulighed for at kommunikere bl.a. om basale ting i løbet af dagen.
- Der er arbejdet med "ikke at have tid", bl.a. ved at hjælpe hinanden med at rette fokus på, at man "går til" en opgave, i stedet for at man "går fra". Personalet har fået fokus på, at når man investerer 1 1/2 time i et planlægningsmøde, så er det givet virkelig godt ud.
- Der er også arbejdet med fokus på, at hvis du ikke kan nå det planlagte, hvilken skala kan du så gøre det i. Hvad kan du f.eks. have børnene med til at lave? (Selvom du havde planlagt, at du selv lige skulle gøre det) F.eks. kan de med fordel være med til at skrive dagbog til Family.
- Legepladsen bliver nu tjekket inden børnene anvender den.
- Der er kommet meget mere fokus på anvendelse af digitale medier. Bl.a. har børnene fået iPads, der printes billeder, der findes historier, sange m.m. De gamle digital-kameraer er også fundet frem og der laves "foto-jagt". Go-pro kamera anvendes også. Børnene er også meget optaget af Geo-catching via GPS.

Daglig leders fremadrettede fokus og tiltag ift. pædagogisk praksis.

- Hvordan kan "Ledelse tæt på" praktiseres, uden at medarbejderne får oplevelse af at være kontrollerede? Hvordan kan man administrere rollen både som observerende, som deltagende og neutral? (Her vil det være hensigtsmæssigt, at aftale hvad der er genstand for observation og senere skal sparres på).
- Den styrkede pædagogiske læreplan skal i endnu højere grad implementeres i huset, så alle får den ind under huden, og der kan arbejdes endnu mere målrettet med temaerne

Konsulentens opsamling og fremadrettet fokus, herunder kommentarer til selvregistreringsskema og den beskrevne observation

Vedr. selvregistreringsskema:

- Der er svaret "nej" på spørgsmålet om hvorvidt eventuelle bemærkninger fra legepladstilsynet er udført. Den daglige leder har netop modtaget rapporten fra legeplads-tilsynet, og der er taget hånd om de potentielt farlige ting, samt de ting, de i institutionen selv kunne ordne. Det andet afventes ordnet af TSP
- Der er også svaret "nej" til om institutionen overholder kravene i bekendtgørelsen om legetøjs-standarder. Det skyldes, at der er usikkerhed om, hvorvidt det ældre legetøj, der er i institutionen overholder kravene. Det er ved at blive undersøgt. Det ny-indkøbte legetøj overholder standarderne

Vedr. observationen:

Ingen kommentarer, udover at den daglige leder og medarbejderrepræsentanten til tilsynssamtalen gav udtryk for, at de kunne genkende dagligdagen og de pædagogiske ambitioner i Græstedgård i mine observationer

Opsamling og fremadrettet fokus:

- På Græstedgård er der et gennemgående fokus på læring, trivsel og fællesskab, og her foregår virkelig mange interessante ting
- Opmærksomheden er rettet mod børnene og de voksne er i nærværende dialog med børnene. Børnesynet er meget positivt og præget af anerkendelse. Der er en meget blid og omsorgsfuld tone, samtidig med, at der ses en åben og legende tilgang
- Sæt fokus på at udvikle på de fysiske læringsmiljøer, så der fortsat opleves udfordring for både børn og voksne
- Fasthold den høje faglighed, f.eks. ved at få etableret mulighed for at medarbejderne kan være "gæster" hos hinanden
- Fasthold prioriteringen af evaluering og sparring, så det pædagogiske refleksions-niveau fastholdes, og den høje faglighed, der ses fortsat kan udvikles
- Sæt fokus på, hvordan de faglige fyrtårne kan få deres ny-erhvervede kompetencer i spil?

Eksemplarisk praksis

Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats for at styrke arbejdet inden for dette pejlemærke. Institutionen har arbejdet strategisk med pejlemærket. Institutionen har arbejdet med en eller flere evalueringer af institutionens arbejde inden for pejlemærket og sat konkrete mål for det videre arbejde. Indsatsen har sat tydelige spor i praksis, som lederen og medarbejderen kan redegøre for. Det kan sandsynliggøres, hvilken forskel indsatserne og praksis har gjort for børnene. Derfor skal praksis vedligeholdes, og der arbejdes videre i samme spor. Den pædagogiske konsulent *kan* vælge at komme med en anbefaling, hvis det skønnes relevant.

Læreplanstema 1: Alsidig personlig udvikling

Læreplanstema 2: Social udvikling

Læreplanstema 3: Kommunikation og sprog

Læreplanstema 4: Krop, sanser og bevægelse

Læreplanstema 5: Natur, udeliv og science

Læreplanstema 6: Kultur, æstetik og fællesskab

Tilpasning af praksis

Det vurderes, at institutionen har gjort en særlig indsats som en del af det daglige pædagogiske arbejde, men det har endnu ikke sat tilstrækkelige og tydelige spor i praksis – det kan ikke sandsynliggøres, hvilken forskel indsatsen gør for børnene. Derfor er der behov for en tilpasning af praksis. Den pædagogiske konsulent *skal* komme med en anbefaling til, hvordan institutionen kan tilpasse praksis.

Behov for ny/ændret praksis

Det vurderes, at institutionen ikke har gjort nogen særlig indsats, eller konsulenten har observeret en uforsvarlig /uhensigtsmæssig pædagogisk praksis og er bekymret for børnenes trivsel i institutionen på baggrund heraf. Der er behov for at igangsætte en indsats til ændring af praksis. Vælges denne kategori, *skal* den pædagogiske konsulent give en anbefaling i forhold til ændret praksis inden for pejlemærket i det kommende år. Der skal særligt fokus på, at institutionen følger den anbefaling, der er givet af den pædagogiske konsulent, og der skal aftales en opfølgning.

20/11-19 Tina Andersen

Dato og underskrift, daglig leder

20/11-19 Solvejg Østergaard

Dato og underskrift, pæd. konsulent